

Věrná

1474-1
Sazeček Václ.
Lukavec 40
p. Lovosice

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 41

V Zátci dne 20. října 1950

Cena 3 Kčs

Národní výbory prohlubují svou činnost

Nedávná reorganiseace místních národních výborů podstatně zlepšila předpoklady jejich práce; zlepšila jejich třídní složení, značně snížila průměrnou věkovou hranici funkcionářů, přivedla mladé lidi, zvýšila zastoupení bezpartijních příslušníků jiných politických stran a rozmnožila počet žen, pracujících v místních národních výborech. Důležité je, že tyto změny se daly za účasti širokých vrstev; funkcionáři musili na veřejných schůzích skládat účty ze své činnosti a lid se opravdu účastnil výběru kandidátů. To nebylo jako kdysi, když volič dostal připravené kandidátní listiny a když jeho účast na veřejném životě skončila tím, že hodil hlasovací lístek do urny. Není maličkostí, když funkcionáři místních národních výborů žijí a pracují s vědomím, že jsou pod stálou kontrolou široké veřejnosti. Pracovní základna místních národních výborů se rozšířila a upevnila se zvýšením počtu funkcionářů MNV. Nové podněty do práce MNV přinesou nyní i ženy.

Je dobře si stále uvědomovat, že reorganiseace místních národních výborů byla pouze první etapou, prvním krokem v ustavičném úsilí, aby MNV pracovaly stále pronikavěji při stále větší účasti lidu a aby zájem lidu o složení a práci MNV rostl a projevoval se zvýšeným podílem na všem, co je úkolem a posláním MNV. Jen tak mohou být MNV nástrojem lidu ve stálém a živém styku s masami: a je také na každém občanu, aby se zajímal o to, co dělá MNV, aby sledoval, dělá-li vše dobře, co by mohl dělat a hlavně, jak by každý při tom pomohl svojí radou, kritikou i účastí. Velmi dobrým pomocníkem mohou zde být hovory s lidem, které jsou důležitým prvkem politické výchovy

Praporez mízu nad Duklou

JAROSLAV MOUCHA

Hřměl víchř nad Karpaty
z děl bouří železnou.
Hřměl přes ježaté hlavně,
přes hory, žleby tmou.
Je hřebenů těch osm,
Sráz každý pevností,
a v dolinách je místa
dost pro krev, pro kosti.

Až do Moskvy byl slyšet
dech zemí zdoušených,
i fašistických vrahů
opilý řev a smích.
Však tam, kde Stalin velí,
tam není překážek
a hory uviděly,
kdo sovětský je rek!

Po jeho boku kráčel
i hrdý voják náš.
Ty, Duklo mlčenlivá,
kdy epos vyzpíváš
o cestě bratrské družby
až k srdci Evropy,
by matky mohly říci:
„Spi, dítě, klidně spi!“

O, prapore, jenž vlaješ
nad duklou vítězný!
Jsou v poryvech tvých vláni
i touhy, všechny sny,
a všechna láska, víra,
dech mrtvých hrdinů,
i mlčenlivý příkaz
nám všem do nových dnů:

Vy šťastní, žijte, bděte,
a stavte nový svět,
v němž nebude již rukou,
jež musí zabíjet,
v němž nebude již pýchy,
ni hladu, násill,
pro tento svět jsme praporez
na Dukle vztyčili!

i místem, kde se může uplatnit kritika místních národních výborů i iniciativa, říkající, co a jak by měly dělat. Hovory s lidem dávají občanstvu možnost, aby lid kontroloval, jak MNV plní pracovní plány, které si daly.

Před místními národními výbory, které jsou dnes základními prvky státního života, je mnoho úkolů velkých a odpovědných. Vesnice přechází k novým formám výroby a života, jak se zejména projevuje v práci JZD. Přestavba průmyslu, budování nových oborů průmyslových je znatelné ve všech koutech republiky; nová výroba potřebuje nové lidi; víme, že jsou to zejména ženy, které se zde

mohou velmi dobře uplatnit. — Význam MNV také ukazuje skutečnost, kterou připomenul ministr V. Nosek na nedávných poradách Národní fronty: téměř polovina státního rozpočtu představuje hospodářství národních výborů.

Místní národní výbory jsou základním prvkem státního života. Proto je potřebí, aby měly styk s lidem, aby každý občan se účastnil jejich práce, aby tu byla pracovní vzájemnost a pospolitost, neboť čím lépe budou pracovat místní národní výbory, tím lépe se nám podaří řešit základní otázky státní, jako jsou přestavba našeho průmyslu, zvýšení výroby a přechod vesnice k socialismu.

Socialistická technika slouží člověku

SSSR připravuje provedení několika projektů, které změni tvářnost a život rozsáhlých krajů. Tok velkých řek bude zadržén přehradami a mohutné elektrárny dají elektrickou energii rozsáhlým oblastem, v nichž vyroste nový průmysl, v nichž vyrastou nová města. Ale miliardy kilowatt hodin jsou jen jednou stránkou této věci; tato mohutná vodní síla dá vláhu krajům, kde až dosud příroda živořila bez vody; vzniknou nové vodní cesty i sít zavodňovacích kanálů. Nevyužitá energie vodních toků se změni v elektrický proud; země odstrašující suchopárem, země bez vody, země žízně se promění v úrodná pole, v zahrady, v plantáže syté zelení a bohaté úrodou. Vzniknou technické stavby, které budou patřit k největším na světě. Tyto stavby jsou projevem mírového úsilí SSSR; jsou

presvědčivým důkazem, jak socialistický stát dovede stále šířející užít množství, které dává technický pokrok, aby se lidem žilo lépe, aby rozsáhlé kraje se předělávaly podle potřeb lidí a lidu.

V kapitalistických zemích velmi často se tvrdí, že je to technika, která svým rychlým rozvojem, novými stroji a vynálezy, působí hospodářské otřesy a krise, nezaměstnanost a bídu pracujících. V kapitalistických zemích se našli i lidé, kteří volali po tom, aby byl zvolněn technický pokrok, který — podle nich — působí škodlivě. Víme, jak to ve skutečnosti je. Víme, že to není technika, která v kapitalismu působí hospodářské krise a nezaměstnanost; víme, že je to podstata kapitalismu, z níž vyvěrají stále hospodářské krise; technika v kapitalismu neslouží lidu, ale

byla znásilněna k tomu, aby pomáhala jednotlivcům, akciovým společnostem a k pod. snadným ziskům.

USA velmi rády o sobě hovořily jako o zemi neomezených možností, ale tyto možnosti v USA jsou omezeny povahou jejich zřízení, kde kapitalismus odsuzuje techniku jen k tomu, aby byla nástrojem kapitalistů k ještě většímu vykořisťování pracujících. Naproti tomu SSSR poučuje svět, že jenom socialismus dává technice neomezené možnosti rozvíjet se k prospěchu lidí. Tento presvědčivý příklad SSSR mluví také k nám. Říká nám, abychom při své cestě k socialismu využili všech možností techniky. Tímto budováním socialistické techniky posloužíme nejen svému blahobytu, ale poděpřeme i úsilí všech těch, kteří pod vedením SSSR usilují o klid a mír.

Význam

provozního řádu pro další činnost JZD

Zkušenosti z letošních žní přináší již své praktické důsledky. Malí a střední rolníci měli v období letošního sklizně příležitost se přesvědčit, jak mnoho pomáhá při špičkových úkolech společná práce podle předem vypracovaného plánu. Měli stejně bohatou příležitost ocenit jakou úlevu v lopotné dřině znamená mechanisace, jejíž výhody za kapitalistického režimu malý a střední rolník vlastně ani nepoznal, neboť používání mechanizačních prostředků zůstalo téměř výlučně vyhrazeno velkostatkářům a statkářům.

Proto celý souhrn poznatků a zkušeností z letošních žní vede velký počet jednotných zemědělských družstev, kde malí a střední rolníci nacházejí možnost využívat všech vymožeností, jež poskytuje velkovýroba, k přechodu na vyšší typ družstevní spolupráce. Na venek se tento další krok ve vývoji našich JZD projevuje rozoráním mezí, odstraňováním přežitých překážek hospodaření na velkých pozemkových celcích, jež jedině umožňuje rozvinout nové, pokrokové metody práce.

Rozorání mezí předchází nebo současně provází hospodářsko-technická úprava půdy. Ta spočívá na usnesení většiny členů JZD, stejně jako rozhodnutí přijmouli provozní řád II. nebo III. typu. Přijetí provozního řádu samo o sobě je pro další život družstva krokem velmi významným. V zájmu budoucího rozvoje každého JZD je, aby s provozním řádem, pro jehož přijetí se družstvo

rozhoduje, byli podrobně seznámeni všichni členové JZD. Stane se tak nejlépe v několika členských schůzích, které je nutno připravit tohoto důležitého rozhodování věnovat. Přijetím provozního řádu není totiž nějakou ryze formální záležitostí. Vždyť provozní řád určuje, do jaké míry budou členové družstva při své další činnosti účastni výhod, jež jim poskytuje družstevní spolupráce. Provozní řád je však zároveň souhrnnou směrnicí pro všechny pracovníky JZD, zejména pro jeho představenstvo, která jim vyznačují hlavní linii práce pro rozvoj družstva, jehož úkolem pak je dopomoci malým a středním rolníkům k vyšší životní úrovni.

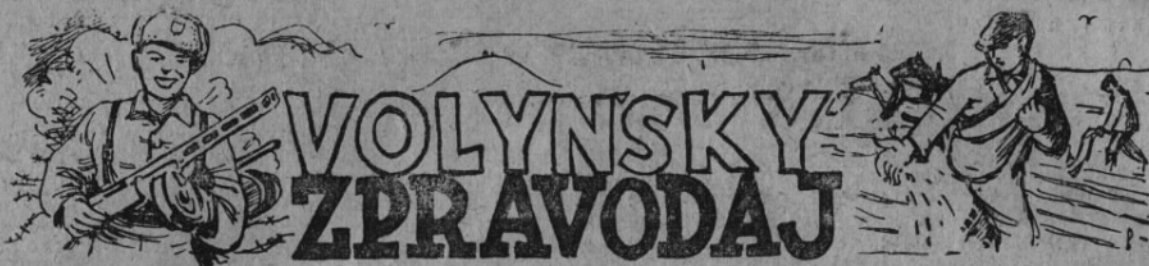
Není proto lhostejno, jak velký počet malých a středních rolníků JZD sdružuje právě v období, kdy se rozhoduje přijmouli provozní řád vyššího typu. Čím početnější je kádr členstva, tím širší možnosti úspěšného rozvoje se před jednotným zemědělským družstvem otvírají.

Z toho důvodu je důležité, aby JZD věnovalo v tomto období ve spolupráci s důvěrníkem okresní komise pro zemědělskou výrobu a výkup, s místní organizací KSČ, místní skupinou JSČZ a ČSM nejintenzivnější úsilí presvědčování zemědělců, kteří snad ještě stojí mimo družstvo, aby pak další činnost jednotného zemědělského družstva podle nově přijatého provozního řádu mohla přinést prospěch co největšímu počtu malých a středních rolníků v obci.

Příspěvky k vánocům

Vánoční příspěvek, bude poskytnut letos všem dělníkům a mistrům. Ostatním zaměstnancům na rozdíl od loňské úpravy se poskytnou jen tehdy, jestliže jejich čistý měsíční plat nepřesahuje částku 7.000,— Kčs. Výše vánočního příspěvku bude stejná jako loňského roku. U zaměstnanců, kteří dosáhli 20 let věku, bude činit 1.200,— Kčs u zemědělců od 18 do 20 let 900,— Kčs, u zaměstnanců od 17 — 18 let 650,— Kčs, u zaměstnanců starších než 16 let 450,— Kčs a u zaměstnanců mladších než 16 let 300 Kčs. Příspěvek se zvyšuje o 150,— Kčs na každé dítě, na které se vyplácí rodinný příspěvek. Přísluší zásadně jen těm zaměstnancům, kteří byli po celý rok zaměstnáni.

Jednorázový mimořádný příspěvek za rok 1950 k důchodům z národního pojištění a k zaopatřovacím požitkům válečných poškozců bude vyplacen na podkladě zákona, jehož osnovu schválila vláda 10. 10. t. r. Příspěvek k důchodům z národního pojištění bude činit 500,— Kčs u důchodu invalidního a starobního, u důchodu úrazového, je-li výdělečná schopnost snížena alespoň o 50%, u důchodu manželky, nežije-li ve společné domácnosti s manželem, u důchodu vdovy, vdovce a družky a u důchodu sociálního. U důchodu sirotků, rodičů a jiných pozůstalých a u sociálního důchodu sirotků bude činit 300,— Kčs. Je-li důchod zvýšen pro bezmocnost, zvyšuje se příspěvek o polovinu. U zaopatřovacích požitků válečných poškozců je příspěvek odstupňován od 300,— Kčs do 750,— Kčs. K výchovnému, po případě k příplatku na dítě, se poskytnou příspěvek v částce 150,— Kčs.

Zprávy svazu

Vrácení pojistných premii.

Na naší urgenci na MPSP ve shora uvedené záležitosti dostalo se nám této odpovědi:

„Přihlášky o náhradu premii pojištění požárního, krupobitního a proti pádu dobytka podalo mnoho žadatelů, kteří nejsou zapsáni v úřední evidenci volyňských Čechů u ministerstva práce a sociální péče. Při kontrole přihlášek v tomto směru bylo podobných případů zjištěno několik set. Nežli bude záporně rozhodnuto, t. j. než bude odmítnuta žádaná náhrada, provádí se v každém případě šetření, zda snad nejde o žadatele, který by do evidence volyňských Čechů měl být dodatečně zapsán. Toto šetření se provádí tím způsobem, že každému jednotlivci se zašle k vyplnění příslušný dotazník a po jeho vrácení teprve lze rozhodnouti. Mnozí žadatelé o náhradu pojišťovacích premii však dotazníky nevracejí, nebo ne došty rychle a ministerstvo v takovém případě čeká a nemůže rozhodnouti. Protože výplatu nelze prováděti v každém jednotlivém případě, nýbrž vždy najednou alespoň pro celý okres, čeká na výplatu pro nedbalost jednotlivců zhusta větší řada těch, kdož v evidenci jsou a u nichž žádné závady nebyly zjištěny.

Ministerstvo práce a sociální péče se snaží všemožně urychlit kontrolu přihlášek a Československá pojišťovna, n. p., v Praze II, nám, dr. Soukupa 23, bude mít možnost proplatit premiové náhrady v nejkratší době v převážné většině okresů.“

Pro Šternbersko a sousední okresy na Moravě.

Draží krajané, volyňští Češi, občané našeho i sousedních okresů.

Oznamujeme, že pomník v Uničově, ku kterému byl letošního roku položen základní kámen, bude slavnostně posvěcen a odhalen dne 29. října 1950 ve 13 hodin ve městě Uničově v místě vyústění ulic Mistra Jana Husa a Střední.

Pomník je věnován rodiným příslušníkům volyňských Čechů, usídlených na okrese šternberském, padlým v boji za osvobození Československa po boku Rudé armády.

K této slavnosti zveme všechny bez rozdílu, jak naše volyňské, tak i místní obyvatelstvo a prosíme, aby složili pietní poctu těm, kteří za nás

neváhali obětovat i to nejdražší — svoje životy.

Draží krajané, je na nás, abychom dokázali, jak si dovedeme vážit našich drahých padlých, jak dovedeme jejich odkazy ctít a že na ně nezapomínáme.

Tuto manifestaci našeho vděku a úcty padlým projevíme nejhojnější účastí na slavnosti a dokážeme, že jen svojí vzájemnou pospolitostí jsme mohli tento památník vybudovati.

Nechť naše manifestace je velkým přínosem pro mír a bratrství, pro lidkost, spravedlnost a snášenlivost mezi národy!

Odbočka Svazu Čechů z Volyně — Sternberk.

Sociální podpory.

Sociální komise Svazu Čechů z Volyně rozhodla udělití jednorázové podpory těmto našim krajanům: Emilii Vinterové, Hořetice, 1.500,— Kčs, Cyrilu Bočkovi, Praha, 1.500 Kčs, Olze Formanové, Milčkov, 1.500 Kčs, Marii Řehounkové, Milčkov, 1.500,— Kčs, Kateřině Kozákové, Jakubov, 1.500,— Kčs, Anně Skořepové, Kuks, 1.500,— Kčs. Mimo to byla poskytnuta půjčka ve výši 3.000,— Kčs Heleně Valešové, Žatec a Boženě Vitverové, Žatec.

Jednorázová výpomoc soc. slabým z Podpůrného fondu bojovníků za svobodu při MNO v Praze k Vánočním svátkům bude poskytnuta letošního roku stejně jako loni. Aby mohla být celá akce včas připravena a provedena, je třeba, aby se oprávnění žadatelé z řad vol. Čechů, především vdovy a sirotci, pozůstalí po padlých, invalidé a jiní potřební přihlásili nejpozději do 15. listopadu buď osobně nebo písemně na Svazu Čechů z Volyně v Žatci, nebo u okresních odboček. Za potřebné lze považovat ty osoby, jejichž měsíční důchod nepřesahuje 1.400,— Kčs, jsou-li dva — 2.100,— Kčs, tři — 2.800,— Kčs atd. Žádáme v úvahu přicházející krajané, aby ve vlastním zájmu podali žádost co nejdříve.

Podpůrný fond bojovníků za svobodu poskytl do konce října t. r. zdarma prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně třítydenní léčebný pobyt v Karlových Varech jedenácti našim krajanům — zemědělcům. V příštím roce je ochoten poskytnout možnost lázeňské léčby většímu počtu našich krajanů, bojovníků za svobodu nebo

členům jejich rodin a to téměř ve všech lázních v republice. Tuto akci hodlá rovněž připravit za spoluúčasti naší organizace. O podrobnostech budeme včas informovat prostřednictvím našeho časopisu.

Redakce věrné stráže připravuje řadu článků a reportáží o životě a práci našich krajanů ve vlasti. Jednotlivé reportáže budou obsahovat zprávy z okresů a krajů, kde je osídlen větší počet vol. Čechů. Do konce roku hodláme zpracovat okresy: Horšovský Týn, Tachov, Stříbro, Stod, Klatovy, Domažlice, Mariánské Lázně, Toužim, Cheb a Aš. Prosíme krajané, aby nám při této práci pomohli a to jak zasláním materiálu, tak informacemi, o něž případně požádá náš reportér.

Opravujeme.

V čísle 39 ze dne 6. října t. r. na str. 3 byl omylem dán text blahopřání pí. Olze Procházkové pod foto pí. Mráčkové a naopak. Správně má být text blahopřání pí. Procházkové pod dolejší štočkem a text pí. Mráčkové pod štočkem hořejším. — Prosíme o laskavé prominutí.

Tiskový fond SČZV

Na pohřbu Ludmily Řihové z Blažimi bylo vybráno z podnětu p. Emila Vegrichy a Vlad. Jindřiška z Blažimi 1.630,— Kčs, z kteréžto částky bylo zasláno 815,— Kčs na tiskový fond a 815,— Kčs bylo věnováno na opravu kostela v Blažimi.

Srdečně děkujeme všem dárcům a pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Badujeme sociální fond

Na pohřbu p. Herzana Vladimíra z Malměřic, okr. Podbořany bylo vybráno z podnětu Ant. Procházký z Blatna u Podbořan 1.800,— Kčs na sociální fond.

Nechť je pozůstalým útěchou příkladný život zesnulého a všem dárcům vyslovujeme srdečné poděkování.

Antonín Špatenka

Průkopnická vesnice

34. pokračování

Avšak ani tuto noc nebylo jim souzeno, aby se vyspali v klidu. Noc, která na- dešla, byla velmi tmavá a tím bylo ještě víc vidět zář ohně od Malína. Ticho, které zavládlo, bylo přerušováno jen vytřím psů a houkáním sov. Vesnice, která byla ze tří stran obklopena lesy, připadala jako zakletá. Pokud obyvatele ulehli, spali oblečení pro případ útěku. Většina mužů se radila, že nepůjdou spát. Procházeli se po cestě a hlídali vesnici.

Asi k půlnoci zaslechli rachot povozů od „šlachy“, který vedl z Mlýnova. Nečekali na nic a spěchali do svých statků. Vzbudili ženy a děti a poslali je do polí za zahrady. Sami se opět sešli a ukryli se, aby mohli pozorovat noční návštěvu.

Uviděli povozy, které nejprve zastavily u Krobova stavení a pak pokračovaly v jízdě až do vesnice. Bylo jich celkem pět a na nich sedělo plno lidí. Před povozy kráčelo několik ozbrojených mužů. Čtyři odhodlaní muži vystoupili z úkrytu a tážali se, kdo to je.

„Svůj“, ozvalo se z prvního vozu.

„Kdo jste a co si od nás přejete v tuto noční hodinu?“ Dotazovali se opět vesničané.

„Jsme vaši chlapi“, odpověděl tázaný, ale pojednou přiskočil a s namíjenou pistolí poručil, aby dali ruce vzduhu.

Hospodáři, za celý den již notně vystrašení, bez zdráhání uposlechli. Pak jeden z banderovců, který na ně mřil pistolí přistoupil k nim a prohlížel je, zda nemají zbraně. Když byl s prohlídkou hotov, poručil jim, aby je zavedli k starostovi.

Muži uposlechli a ubírali se k starostovu statku. Za nimi rozjely se i povozy. Povozy zastavily před statkem a všichni seskákali, vešli do dvora, kde se procházeli.

Když hospodáři zaklepali na okno, tento se spěšně oblékl a vyšel ven. Nebyl již návštěvou překvapen, protože si již na to za poslední dobu zvykl. Ulekl se však, když spatřil, že jeden muž je oblečen v německé uniformě. Věděl sice, že bývají různé přestrojení, ale přece jen po dnešním hrozném dni se této uniformy opravdu polekal.

A právě tento muž se ptal starosty, co zde dělali ráno Němci. Když starosta mlčel, opakoval svoji otázku znovu. Starosta mu tedy po chvíli odpověděl, že neví, co v jejich vesnici chtěli.

Muž zakroutil nedůvěřivě hlavou a znovu se ptal, kde to dnes hořelo. I na to mu opět Linha klidně odpověděl, že neví. Muž se tedy otočil na ostatní a tu mu jeden z tlupy povídal:

„Komandír, setník, pospěšte, víte, že máme ještě další úkoly před sebou.“

„Dobře“, odpovídá tento a pak se obrací na starostu: „Poslyš, starosto, Zítra přesně o půlnoci přivezete nám k Dědukovi jednoho vepře opáfeného a vyčištěného o váze nejméně 150 kg, 160 kg hovězího masa, 15—20 kg cukru, asi 3 kg soli, 100 kg mouky, ale pěkné, pšeničné, 25 českých bochníků chleba, trochu krup a sušené ovoce. Dále pak z vaší mlékárny 10 kg másla. Rozuměl jsi?“

„Ano“, resignovaně odpovídá Linha, „ale nevíj, zda-li si to budu dobře pamatovat, aby nevzniklo nějaké nedorozumění.“

„Neboj se, zde to máš všechno napsané.“ uklidňoval ho muž v německé uniformě a podával mu jakýsi lístek, a dodal: „ale upozorňuji tě, abys vše dobře zadržil, nebo vš, co by vás stihlo, kdybyste to nesplnili.“

„Ano, ano,“ koktal starosta.

Muži pak rychle nasedli opět do povozů a ujížděli po cestě směrem k severu. Hospodáři po jejich odjezdu zůstali nehybně stát a teprve po chvíli, když se vzpamatovali, odplivli si od plic. Beze slova pak odcházeli, aby svoje ženy s dětmi uklidnili, že již mohou opustit skryše a jít do stavení si trochu odpočinout a prospat.

Požadavek banderovců již nikoho nepřekvapil, neboť velmi často přijeli noční „lesáci“, — jak je ženy nazývaly — a poručili jim, co mají připravit. Bylo jim konečně již všechno jedno, neboť věděli, až se zbaví toho mála, co jim ještě zbylo, že budou mít lehčí hlavu.

Stejně se domnívali, že až budou Němci ustupovat, že se poženou přes Volyň a smířili se s tím, že z nich možná budou žebráci.

Vzpomínali v této době na svoje rodiče či prarodiče, kteří také přišli na Volyň s ranečky na zádech a také si nad chudobou nezoufali.

Nyní chtěli zachránit alespoň svoje životy, neboť se těšili, že naskytne-li se jim příležitost, že se podle přání svých předků průkopníků, vrátí do své milované vlasti, třeba i s ranečkem na zádech. Budou alespoň mezi svými, kteří jim nebudou ubližovat, ale pomáhat.

Práce se nebáli, neboť na ni byli zvyklí. Museli již od svého mládí svým rodičům pomáhat a tak celý život nepoznali opravdu nic jiného než práci a zase práci.

Hospodáři pak, když odvedli svoje ženy do stavení, sešli se opět na návsi, ani spát již nešli. Stěžovali si vzájemně na svůj těžký život zde a pak stále rokovali o tom, co se asi přihodilo v Českém Malíně.

Dozvěděli se to brzy, neboť časně z rána, ještě za šera, přišel do vesnice jeden Ukrajinec ze sousední obce Pijaně a sdělil jim, že Němci včerejšího dne vyvražдили celou českou vesnici Český Malín. Pak jim vyprávěl jak všechno zapálili a nařídili, že kdo se odváží vstoupit tam, kde dříve stávala vesnice a chtěl by snad mrtvolu pohřbiti, stihne jeho a celou obec, ze které pochází, tentýž osud.

Zpráva tato dopadla na občany v Moskovštině drtivě. Uvědomili si, že tomuto hroznému konci včera sami jen zázrakem ušli, ale krvelačný Němci pak provedli tento plán na jiných pokojných občanech. Novina tato, šla pak od úst k ústům a záhy o ni věděli všichni. Po celý den chodili pak jako těla bez duše a nebyli schopni žádné práce.

Třetí den po tom, co viděli stoupat dým z Českého Malína, rozhodli se, že se tam půjdou podívat. Bylo to sice zakázáno, ale přece jen mnozí z nich chtěli vědět, zda nějaký z příbuzných nezůstal na živu a proto se vydali na cestu. Tam teprve viděli zkázu, kterou ani v nejhorších myšlenkách neuměli si představit. Nemohli pochopit, že něco podobného mohou udělati lidé.

Tento hrůzyplný pohled na zpusošenou obec posílil je ještě více v tom, že se vrátí v místa, odkud vyšli jejich předkové, do Čech.

Nic je již netěšilo, ani pěkná úroda, která toho roku byla. Čas plynul jim přes všechnu práci pomalu, stále se nemohli dočkat nějakého konce. Nebylo dne, aby se nedozvěděli nějakou událost, která se v okolí stala. Lidé byli vraždění, stavení vypalována a mnohý občan se ztratil, aniž by někdo věděl, co se s ním stalo.

Právě v obci Libánovce měli občané schůzi, když do sálu vstoupili ozbrojení muži. Žádali starostu, Čecha Kouta, aby s nimi šel na několik slov ven. Starosta vyšel, tak jak byl, bez kabátu na dvůr. Ani domů, ani na schůzi se již nevrátil.

Ťakových a záhadnějších případů stále přibývalo.

Při tom však hospodáři v Moskovštině pracovali na polích. Měli již sklizeno a vymláčeno a pomalu se připravovali na nové seti. Dohodli se, že zasejí pokud možno nejvíce, neboť se domnívali, že by v případě německého ústupu stejně o obilí přišli, takže bude lépe, když bude zaseté.

Pomáhali si navzájem, aby byli co nejdříve se vším hotovi. Jednoho dne, počasí bylo klidné a proto bylo v polích všude plno pracujících, z nenadání přijíždělo k vesnici šestisedadlové krásné auto plné německých důstojníků a mezi nimi landvrt Šnajdr. Všichni se ulekli, ale pracovali dále, ani nešli do vesnice, aby zvěděli, proč sem přijeli.

Auto vjelo rychle do vesnice a než zastavilo, vystřelili Němci do vzduchu tři rány, pravděpodobně na poplach. Dlouho se však v obci nezdrželi. Šnajdr ihned vyhledal starostu, šel s ním do mlékárny, kde si vyžádal větší množství másla.

Mezitím však hospodáři pracující na polích pozorovali, jak se přes pole plížilo asi 25 ozbrojených mužů k cestě. Schovali se za křoví nedaleko cesty. Bylo zřejmé, že jsou to banderovci a že číhají na Němce, až pojedou z Moskovštiny, aby je postříleli.

Práce na polích proto ustala a všichni zvědavě čekali, jak to dopadne.

Šnajdr s ostatními měl však štěstí, že se touto cestou nevracel, ale vyjel z vesnice opačnou stranou přes Bojarku.

Toto byla však poslední návštěva Šnajdra v Moskovštině, od té doby již jej nikdo neviděl.

Tak postupovaly práce v polích pořád dále a hospodáři seli, nečekajíce na jaro. Pokud mohli, zaselí všechno, neboť čekali, že v dohledné době válka přenesne na Volyň. Dostávali zprávy od svých známých v Lucku a v Dubně a sledovali tak celou situaci na frontě.

Největší obavy měli z toho, že se blížila zima, kdy nebude již možné skrývat se s dětmi v polích a lesích. Pak již čas letěl bez nějakých tragických událostí a tak si všichni oddychli, když byly Vánoce. I Vánoce přešly a ani se nenadáli a byl tu únor.

Jednoho dne z čista jasna přijeli do vesnice ruští partyzáni. Bylo jich hodně celkem asi na šedesátí saních. Ubytovali se přímo ve vesnici. Vesničané je přivítali radostně a pokud mohli starali se, aby neměli v nicem nedostatek.

Němci však stále ještě byli na posádce v Mlýnově a tak pro jistotu, aby Němci obec nezaskočili, udržoval jeden starší hospodář stále spojení s okolními vesnicemi Leduchovkou, Bresty, Máslenkou a ostatními.

Pokračování.

29. pokračování

Dr. J. Folprecht

Hlavní příčina obtíží.

Hlavní příčina obtíží byla v roztroušení kolonistů. Kolonisace se dala bez jakéhokoli plánu. Byla v rukou obchodníků, lidí majících zájem pouze o výdělek za zprostředkování koupě pozemků. Jejich styky s majetníky statků rychle rozprodávaných konaly se opět prostřednictvím různých lidí, i pochybné pověsti; plnomocníci čeští nestačili dohlédnouti na vše a přes přízeň vládních činitelů nemohli zabránit mnohde ani nejhrubším podvodům.

Zmínili jsme se již o tom, že jak vláda, tak plnomocníci čeští vzali na sebe příliš těžké úkoly. Pomocí řádné nebylo; kdo by byl mohl urovnati malé neshody, spory a nespravedlnosti, bylo tehdy snad pravoslavné duchovenstvo, které však samými úředními činiteli bylo v těchto věcech uznáno za neschopné i pro věci náboženské, natož správní a politické. Schopných učitelů nebylo. Od katolického duchovenstva polského nechtěli Čechové z pochopitelných důvodů žádati rad pro místní potřeby. I tehdy zřídka, když se jim rady od nich nabízely. Obyvatelstvo domácí bylo zaostalé a od něho se nemohla očekávat dobrá vůle k osadníkům, kterou z počátku leckde prokazovali, ale která se změnila pozorováním výsad, které byly Čechům poskytovány sice rozumě, dokonce plánovitě a právem, ale jejichž podkladu domácí lid nemohl porozumět. Pokládal je prostě za něco, co jemu hospodářsky škodí a Čechům prospívá.

Nebylo by správné vytýkati, že úředníkům ruským chyběl smysl organizační jak se strany správní, tak náboženské. Ale ruské úřady přišly vlastně pozdě; nemohly už českou kolonizaci samy regulovati a Čechové kupovali zemi pouze namátkou, kde se právě vyskytla.

Přibyl a Olič se příliš rychle rozhodli agitovat pro českou kolonizaci. Viděli lány půdy a lesů, viděli láci, viděli potřebu lidí a práce, ale nepo-

zorovali obtíží, které se vyskytnou v této zemi, hlavně z důvodů komunikačních.

Odlíšné postavení Čechů od kolonistů.

Pohlíží-li se se strany ruské na české osadníky s hlediska, že zaujali určité množství půdy, kterou mohli tuzemci vzdělávat i tím své vlasti prospívati, dospíváme k otázce krajanské v jejím nejvladnějším obsahu.

A nedá se zde směřovati otázka osadníků německých s českými. Předně cifra 100.000, na kterou se zvýšil počet německých osadníků v osmdesátých letech minulého století, je čtyřikrát větší, než počet Čechů v té době. Němečtí osadníci byli povoláni cary ruskými už do té doby po celé téměř století přes území jazyka polského na východ za přirozené tendence a pudu Němců na východ. Tato kolonisace německá působila už dříve veliké starosti šlechticům a králům polským, stejně jako správě ruské. Tyto obavy byly opodstatněny, neboť mohly se stát i stávaly se nebezpečím.

U Čechů tohoto nebezpečí nebylo: byli to Slované, bylo jich mnohem méně, na expansi nepomýšleli a nemohli pomýšlet, měli-li na mysli své posílení hospodářské i duševní, měli nakonec stále jen na mysli ten slovanský národ, v němž žili, žijí a budou žiti a který zúrodní svou práci a svými myšlenkami a jemuž vlastně obětují celou existenci, nemající a nemohoucí míti na mysli pro svůj národ fyzický vývoj, nýbrž jen a jen ideální slovanskou zásluhu.

Je těžkým osudem téměř všech osadníků, že jejich práce v jiné zemi, byť byla sebe svědomitější a sebe prospěšnější pro tamní obyvatelstvo, setkávala se s neporozuměním a s nespravedlivou kritikou. Bývá taková, že zatvrdlost osadníků, kteří nikdy a nikde nežijí v ovzduší lásky, stává se nakonec určitou lhostejností k okolí.

Posuzování jde velmi daleko. Jsou vzhledem k volyňským Čechům spo-

jeno s líčením poměrů náboženských, hospodářských i administrativních, které přirozeně přinášely určité těžkosti, jeví se tak¹⁾, jako by byla ruská vláda přinesla „ohromné oběti ve prospěch volyňských Čechů“.

Nuže, pohlédneme na věc z blízka a nestraně.

Kolem roku 1888 bylo na Volyni Čechů, kteří přijali ruskou státní příslušnost a nabývali právo výsad, které jim byly uděleny carským úkazem ze dne 10. července 1870, celkem 15.524. Byli usazeni v 65 vesnicích v újezdě Žitomírském, Ovrucském, Novgorod-Volyňském, Ostrožském, Dubenském, Luckém a Vladimírskovolýňském.

Z těchto vesnic bylo pouze 13 úplně českých a to: Kvasilov (812 obyvatel), Olšanka (579), Strakov (535), Malín (423) a j. Všecka ostatní sídliště Čechů jsou při vesnicích domácích, ale tvoří zcela samostatnou jejich část. Největší z takovýchto sídlišť jsou Hlinsko (1.196 obyvatel), Kupičov (942), Stará Mirohošť (807), atd. V některých vesnicích však je pouze nepatrný počet Čechů.

Roztroušenost Čechů působila značným vlivem na lid okolní a zvyšovala jejich úroveň, poněvadž způsob jejich hospodaření i v dobách, které ještě byly hodně zaostalé sociálně, působil blahodárně, i když někdy byl přijímán s nedůvěrou. I nájemní síly, kterých Čechové větší množství potřebovali, často přiznávaly, že v práci u Čechů mnoho získávaly. Čechové se snažili ovšem, aby si většinu práce vykonali sami, což bylo možno, poněvadž jejich statky nikterak nevyčníkaly velikostí proti statkům tuzemců.

Z počtu nájemných sil, který na Volyni byl největší v okrese dubenském, luckém a rovenském, bylo nejvíce Ukrajinců, což je pochopitelné, poněvadž obyvatelstvo bylo skoro celé ukrajinské.

¹⁾ Křižanovský str. 90.

Popisy českých osad na Volyni — Martinovka

Jiří Hofman

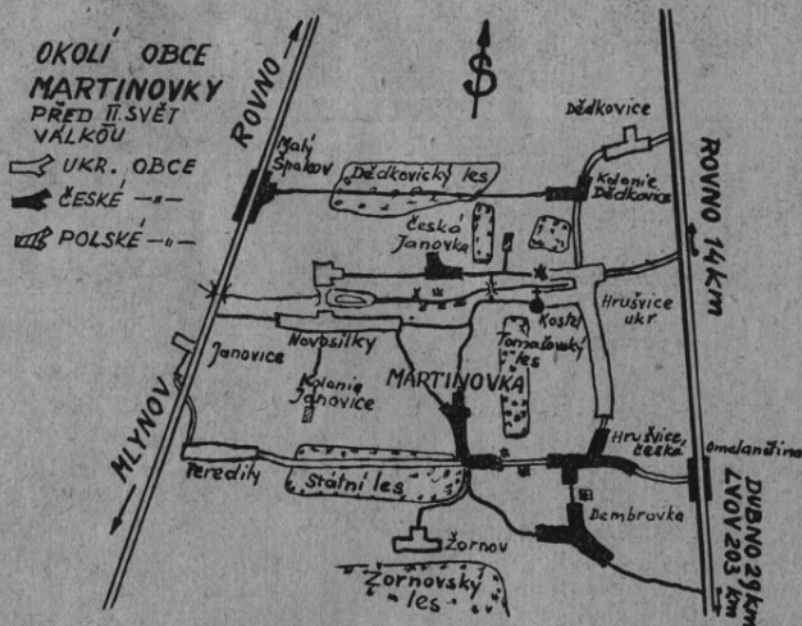
Za získané peníze byl pořízen nějaký materiál na jeviště (dosud se hrálo na vypůjčených prknech) a koupila se opona za 60 zlotých polských, kterou maloval malíř Modest z Novosilek. V této době přijížděli do Martinovky z Čech katoličtí misionáři a jeden z nich, Ondřej Křenek, přivezl také divadelní hru „Pýcha předchází pád“. Režii této hry převzal Václav Bača, syn Václava a byla provedena s velkým úspěchem. Byla to první česká divadelní hra v Martinovce.

V roce 1928—29 byl založen Sbor dobrovolných hasičů. Předsedou byl zvolen Josef Lajnvebr, cvičitelem Arnošt Herblich, pokladníkem František Krčma, tajemníkem Josef Zbierajevski. Sbor převzal divadelní činnost a dokončil zařízení jeviště. Režisérské povinnosti převzal Frant. Havlíček. V letech 1932—33 byla postavena hasičská zbrojnice, koupena stříkačka, sudy a vozy na vožení vody. Vozu od stříkačky se od těchto dob používalo jako smutečního při pohřbech a také pro „zastavování“ svatby za účelem blahopřání novomanželům, což bylo čestnou povinností sboru.

18.8.1932 byla v Hrušovické faře založena Skupina katolické mládeže (SKM), která později měla nemalý vliv na výchovu a spolkový život mládeže. O založení se přičinili: polský farář Stanislav Jadčyk, kněz Josef Stríž ze Staré Bělé u Ostravy, Dr. Drobný z Brna a Jindřich Dušek. Skupina měla ústředí v Hrušovicích společně pro celou farnost a v jednotlivých obcích měla odbočky.

V těchto letech často přijížděli z Čech kněží-misionáři a s nimi také světská kulturní pracovníci, kteří pořádali pak pro nás ve vlasti sbírky knih na vybavení knihoven, obstarávali zaslání časopisů z vlasti, divadelních her, ba i hudebních skladeb. Zasloužili se také nesmírně o kulturní rozvoj naší katolické menšiny. Jednoho z nich zvláště krajané dobře znají. Je to Jindřich Dušek. Hlavně také jeho zásluhou byla v obci zřízena knihovnička asi o 150 svazcích.

Hmotné postavení občanů v tehdejší době bylo velmi dobré. Chmel se dobře platil a to zlatými rubly, ostatní zemědělské produkty také nebyly laciné. Vždyť to byla doba, kterou označil americký prezident Hoover několik měsíců před započatím krise jako dobu „stability kapitalismu“, jako dobu „zlatého věku kapitalismu v němž nebude již krise“. Stačilo však několik měsíců, aby byla jeho teorie vyvrácena. Započala jedna z největších krisí, jaké kdy kapitalismus poznal. Vratme se však do naší obce o několik let zpět. Katastr obce se rozrůstal každým rokem. Tak v letech 1923—1930 přikoupeno skoro 150 ha polí a lesů z katastrů obcí:

Hrušovice, Janovice, Novosilky, Paredily, Varkoviče, Zornov. Průměrná cena za 1 ha byla 416—666Rb zlatem (1 morg 250—400 Rb) — podle bonity půdy a podle dohody. Po roce 1930 kupní síla klesla, zmizely z oběhu i zlaté ruble. I v těchto letech největší krise přikoupili Martinovští asi 12 ha orné půdy. Průměrná cena 1 ha byla 1160—1500 zlotých polských; od roku 1935 však začala stoupat až na 2500 zlotých. (Kurs mezi rublem a zlotým se přibližně udžoval v poměru 1:5). V roce 1940 obsahoval martinovský katastr kolem 495,60 ha. Kolik odřikání, potu, dřiny ba i krve je zakleto v tomto pouhém čísle?!

Od prvních poválečných let žila celá farnost a s ní i naše obec velmi intenzivním náboženským životem. Bylo to částečně způsobeno tím, že polská vláda všemožně katolíky podporovala. Také katolické náboženství bylo pokládáno za státní, ostatní byla pouze tolerována.

V sousední, převážně ukrajinské obci Hrušovic, stála kaple, kam se chodili modlit katolíci jak Češi, tak i Poláci z dalekého okolí. Z kroniky této, později utvořené farnosti, je známo, že na tomto místě byl postaven v roce 1756 Janem Nepomukem Kamiešským kostel; v roce 1809 kaple postavená Mikulášem Jelovickým; v roce 1852 kaple, která přečkala až do našich let, byla postavena Janem Tomašeševičem. Všichni uvedení byli polští šlechtici.

V roce 1923 domluvil se biskup lůcký s biskupem olomouckým a tak čas od času přijížděli do Hrušovic kněží z Čech: Dr. Klement Žůrek, Josef Stríž a Ondřej Křenek. Tito kněží byli také prvními propagátory stavby nového kostela. Konkordátem uzavřeným mezi Vatikánem a polskou vládou dne 10. 1. 1925 byla zakázána

duchovní činnost kněží, kteří nebyli polskými státními příslušníky. Tak tedy zůstala kaple a farní budovy prázdné. Občas dojížděli kněží ze sousedních farností. Teprve 1. 9. 1927 obsadil lůcký biskup faru mladým aktivním knězem Stanislavem Jadčykem. Češi neradi viděli zde polského kněze a dokonce sbírali podpisy na resoluci, kterou chtěli zaslat biskupovi se žádostí o dosazení českého kněze. Akce však nebyla provedena do konce. Biskupským výnosem z téhož roku byla ustanovena farnost, do které patřily tyto obce a osady: 1. Dembrovka, 2. Dědkovice, 3. Kolonie Janovice, 6. Česká Janovka, 7. Kardaš, 8. Martinovka, 9. Novosilky, 10. Ploska, 11. Pokosy, 12. Serednyj Háj, 13. Špakov Malý, 14. Špakov Velký. Celkem bylo ve farnosti asi 1200 katolíků Čechů a Poláků. Z toho bylo Čechů asi 90%. Myšlenka stavby nového kostela zapustila velmi hluboké kořeny, protože ještě téhož roku dne 18. 9. byl vybrán Komitét pro stavbu kostela v Hrušovicích. Všechny obce z celé farnosti tam byly zastoupeny.

Započala se sbírka peněz. Farníci byli vyzváni k dobrovolné dani: 2 Rb ve zlatě z morgu a 5 Rb z domu. Na započetí stavby bylo vybráno 18.000 zlotých polských. Dne 2. 7. 1928 bylo započato se stavbou. Stavba byla zadána Škole zednických učňů v Křemenci. Dne 6. 10. 1929 byl posvěcen základní kámen a zakládací akt byl zazděn v rohu velkého oltáře. V roce 1930 přišla hospodářská krise a tak stavba šla velmi pomalu. Přesto dne 18. 8. 1930 byla stavba úplně ukončena. Náklad činil kolem 60.000 zlotých polských, který celý hradili farníci.

Pokračování.

O některých obavách a pochybnostech členů JZD

Nikdo nenařizuje.

Někteří zemědělci při vysvětlování významu JZD vyslovili obavy, že po vstupu do JZD přestane být půda jejich vlastnictvím. Jsou to obavy neodůvodněné. Zemědělcům půdu nikdo nebere a brát nebude. Zemědělcům se ovšem doporučuje, aby si ustavili JZD a společně obdělávali půdu. „Když to bude nařizováno, tak tam jdem,“ prohlásili někteří zemědělci v Brně, v okrese Ústí n. L., důvěrníkovi komise pro výkup zemědělských výrobků, když s nimi jednal o vstupu do JZD. Tito zemědělci se mýlí. Nikdo nebude nikomu nařizovat, aby vstoupil do družstva. To by bylo porušení linie strany. Budeme ovšem přesvědčovat zemědělce o výhodách společné družstevní práce, aby dobrovolně, z vlastního rozhodnutí se stali členy JZD, protože to je jediná cesta, aby mohli lépe žít.

Z výtěžků své práce.

Na některých zemědělských schůzkách slyšíme také dotazy: „Z čehopak budeme žít, až vstoupíme do JZD?“ Tyto otázky plynou jen z neinformovanosti a našeptávají je také vesničtí boháči, úhlavní nepřátelé zemědělců.

Otázku je ovšem třeba zodpovědět. Z čeho byli dosud zemědělci žít? Z výsledků své práce na své půdě. A z čeho budou žít v JZD? Opět z výsledků své práce na své půdě, na které budou společně hospodařit. Pů-

da zemědělcům zůstává a kolik zni zemědělci vytěží, tolik budou mít.

Rozdíl je však v tom, že při společném hospodaření bude výtěžek větší, protože zemědělci mohou využít stroje, techniku a vědy; zemědělci se pak méně nadíou. Také rozoráním mezí se zvětší plocha půdy, která bude k dispozici. Mnozí zemědělci museli být dříve živi také jen z dvou nebo čtyř hektarů půdy. V každé obci je však JZD k dispozici i obecní půda, kterou dříve často užívali vesničtí boháči, i jiná půda, která z nejrůznějších důvodů nemá hospodáře. Případně tedy na zemědělce, který bude v JZD pracovat, nikoliv jen výnos z jeho dvou nebo čtyř hektarů, ale i z této půdy.

Zemědělci v JZD budou tedy žít z výsledků své práce na půdě. Tyto výsledky však budou větší, než kdyby pracoval každý sám na drobných kouscích půdy primitivními prostředky.

Nejširší demokracie.

Nejasnosti mezi zemědělci jsou především tam, kde nebyli dostatečně seznámeni s provozním řádem jednotného zemědělského družstva. To je však to základní. Zemědělec bude uvědoměným družstevníkem a dobrým pracovníkem v družstvu, když bude podrobně znát, jak bude která práce hodnocena, jaké jsou pracovní normy, jak se výsledky společné práce mezi zemědělce rozdělují. Setkáváme se však s tím, že provozní řády jsou přijímány jen formálně, aniž by

zemědělci přesně znali, co který odstavec znamená. To není správné. V družstvu rozhodují členové družstva demokratickým způsobem o společných družstevních záležitostech. Každý člen má právo zúčastnit se jednání a rozhodování. Společné otázky družstva jsou věcí každého člena. Vzorným družstvem může být jen takové, kde každý člen přesně ví, na čem je, co jednotlivé body provozního řádu znamenají, kde jsou vedeny přesné účty. V družstvech prostě musí být ta nejširší demokracie.

Vojtěch Dolejší.
Rudé právo.

Seřezajte načerněné keře na chmelnicích ještě teď v říjnu

Na chmelnicích byly Státní výzkumnou stanicí chmelařskou v Žatci označeny černou barvou vadné keře (nemocné), na nichž jest třeba ještě teď na podzim provést seřezání letorostů tak, aby z nich na jaře v roce 1951 nemohla být odebrána chmelová sáď. Státní výzkumná stanice chmelařská v Žatci a SSSS, n. p., množitelská kancelář v Žatci spolu s chmel. odbory JSČZ vyzývají proto všechny pěstitele, na jejichž chmelnicích jsou černou barvou označeny trsy, aby ihned přikročili k seřezání takových načerněných keřů. Ukládá to nejen vyhláška min. zem. o dodávce chmelové sáde, která při nesplnění stanoví trestní sankce, přikazuje to dále zákon na ochranu pětiletého plánu, ale i odpovědnost před budoucností našeho chmelařství. Zakládáme chmelnice ve velkém rozsahu na celou řadu let a chceme sklízet zdravý, nezávadný a odrůdově jednotný chmel. Jen tímto podzimním seřezáním umožníme a zajistíme vysoké a kvalitní sklizně chmele. Dbejme proto ve vlastním zájmu na seřezání těchto vadných keřů. Státní výzkumná stanice chmelařská v Žatci, ČSSS, n. p., množitelská kancelář, chmel. důvěrníci a lidová správa budou vytrvale sledovat, zda v říjnu 1950 bude provedeno seřezání těchto vadných keřů. Proveďte seřezání neprodleně a prospějte tím našemu chmelařství na cestě za vyšší výnosy a za lepší jakostí.

Žatecký okres první v republice ve výkupu brambor

V soutěži ve výkupu brambor umístil se Žatecký okres ke dni 10. října t. r. jako nejlepší v republice splněním dodávkové povinnosti na 142,7% a získal tak putovní vlajku KV KSC v Ústí n. L. Svě prvenství si udržuje stále a ke dni 18. října 1950 splnil dodávky na 172,5%.

Okresní národní výbor a okresní výbor KSC ocenil úspěšné snahy zemědělců v tomto prohlášením:

„Všem drobným a středním rolníkům, všem členům JZD, kteří se zasloužili o to, že okres Žatec splnil dne 10. října t. r. dodávkovou povinnost ve výkupu brambor na 142,7%, vyslovujeme srdečný dík.

Svou obětavou prací v plnění úkolů dokázali naši rolníci, že se žatecký

okres umístil na prvním místě mezi všemi okresy Ústeckého kraje a získal putovní vlajku krajského výboru KSC v Ústí n. L.

Rolníci! ve své většině jste dokázali, že je možné úkoly nejen plnit, ale i překračovat. Ukazujete cestu všem rolníkům naší vlasti. Svým činem dáváte nejpádnejší odpověď válečným štvárcům západních imperialistů a pomáháte tak největší měrou k udržení světového míru.

Dále a směleji vpřed ke splnění dalších úkolů! Vzhůru za ještě vyšším splněním dodávek brambor! Radostně do včasného splnění podzimního osuvu!”

Okresní národní výbor
Okresní výbor KSC

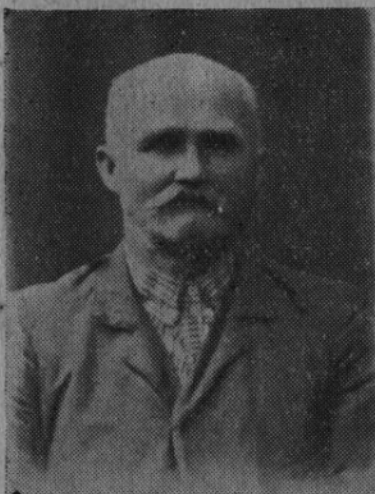
Zdrčení žalem a nesmírnou bolestí, oznamujeme všem přátelům a známým truchlivou zprávu, že od nás neočekávaně odešel náš drahý manžel, tatínek, bratr a švagr, pan **Herzán Vladimír** z Újezdů u Zdobunova na Volyni, ruský legionář — starodružinník z první světové války. Zemřel dne 18. července 1950 ve věku 55 let po těžké operaci v Rakovníku. K věčnému spánku byl uložen na tichém hřbitůvku v Malměřicích, okres Podbořany.

Kdo jste jej znali, věnujte mu tichou vzpomínku.

Truchlíci manželka, děti a bratři.

S bolestí v srdcích a se slzami v očích, oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 2. srpna t. r. v Čejkovicích u Žatce tiše skonala ve stáří 84 let naše maminka, babička a prababička **Marie Bavrová** z Omelanštiny na Volyni. Zesnulá se narodila r. 1866 v Čechách, okr. Polička. V roce 1869 odjela se svými rodiči na Volyn. Prožila tam mnoho radosti i starostí. Po 78 letech těžké práce vrátila se do osvobozené vlasti, aby v české zemi složila své srdce a kosti. Kdož jste ji znali, vzpomeňte s námi. Naše milovaná maminko, babičko a prababičko, spí sladce, česká země budiž Ti lehkou!

Truchlíci syn, dcery, vnoučata a pravnoučata.

Zdrčení žalem, oznamujeme všem přátelům a známým, že 14. 8. 1950 zemřel po krátké nemoci ve věku 86 let náš drahý manžel a otec **Josef Červený** z Hlinska na Volyni. Rodák z Českého Berouna odešel jako 13letý chlapec do Ruska, kde po úmorné práci prožil radostná i bolestná léta. Na sklonku života vrátil se do vlasti, kde ve Vojtovicích, okr. Jeseník, skončil. Spí věčným spánkem na hřbitově ve Vlčicích.

Kéž je mu odpočinutí lehké!

Truchlíci rodina a příbuzenstvo.

Hledám místo hospodyně v zemědělství o větší výměře. Zn.: „Pracovitá.“ do adm. t. l.

V tomto roce dožívá se naše drahá matka **Anna Vodičková** svých 53. narozenin a drahý otec **Josef Vodička** 62 let. — Přejeme jim při té příležitosti hodně spokojenosti a pevného zdraví do dalších let.

Syn, snacha a vnuk.

Hlavičková Emilie z Rosnice a ml. strážm. **SNB Václav Mařátko** z Prahy oznamují, že 14. října 1950 byli odáni na Místním národním výboru v Karlových Varech.

Různé zprávy

Odhacení pomníku padlým ve Staňkovicích.

V neděli 29. října t. r. o 14. hodině bude ve Staňkovicích u Žatce slavnostně odhalen pomník bojovníků čs. zahraniční armády z SSSR, většinou krajanů z Novin Českých na Volyni. Jednota SBS Staňkovice-Tvršice srdečně zve na tuto slavnost všechny, kdo nezapomínají obětí, z nichž se rodila naše svoboda. Příslušníky I. i II. odboje prosíme, aby přišli v největším počtu v historických stejnokrojích.

Vzorný zaměstnanec.

Volyňský Čech **Alexandr Valta**, je vedoucím kontrolního oddělení v nár. podniku OHARA v Ašji plných pět let. Za tuto dobu — jak nám píše redakce závodního časopisu „OHARA“ — vykonal velmi mnoho pro závod a svou svědomitou a poctivou prací zachránil nár. podniku značné peněžní částky. **Alexandr Valta** je vzorem uvědomělého pracovníka a získal si nejen pochvaly a uznání od nadřízených činitelů, ale rovněž oblibu všech zaměstnanců a spolupracovníků, kteří to myslí stejně dobře a poctivě. Na druhé straně je postrachem pro ty, kdo by chtěli páchat jakékoliv nepřístojnosti.

Alexandr Valta slaví v těchto dnech 30-leté výročí své účetnické a kontrolní praxe. Redakce závodního časopisu „OHARA“ přeje našemu krajanovi jménem všech zaměstnanců do dalších let úspěšné činnosti mnoho zdaru.